

KERHELY

HIVATÁS

2024. 3. szám

A SZENTENDREI REFORMÁTUS
EGYHÁZKÖZSÉG KIADVÁNYA

HIVATÁS
ÉLETKÉPEK

GIMNÁZIUMI VEZETŐVÁLTÁS
MEGEMLEKEZÉS TIMÁR PÁL RÓL

KÖNYVAJÁNLÓ
VERS

A hivatásról

A hivatás a munka szinonimája? A hivatásunk mindig munkát is jelent, de mégsem minden munkára tekintünk hivatásként. Ha mégis így hivatkozunk valamely munkára, az annak a felemelését, „felmagasztalását” jelenti. Ez fakadhat értékességéből, megbecsüléséből, de nehézségéből is, vagy épp életünket meghatározó szerepéből is.

Aligha jut azonban eszünkbe szó szerint érteni ezt a kifejezést: a hivatás attól az, ami, hogy valaki elhívott erre minket. Pedig innen indulnak gyökerei. Vagyis nem a munkából, nem annak társadalmi megítéléséből és nem is belőlünk fakad annak kiemelt jelentősége, az rajtunk kívül áll, az elhívó személyéből fakad.

Civilizációnk rég elvesztette azt a képességét, hogy Istennel komolyan számoljon az élet bármely területén. De még, akik templomba járók, azok számára sem magától értetődő, hogy Jézustól lehetne szakmai segítséget is várni. Úgy tűnik, a gyakorlatban erősebb a szekularizáció hatása gondolkodásunkra, mint Péter nagy halfogásának tanulsága: Jézus úr a

tengeren is, a természet felett is, a halak felett is, a hálók teherbíró-képessége felett is. Neki az élet minden területe felett van hatalma: tehetségünk, egészségünk, karrierünk és egész sorsunk az Ő kezében van, mert Ő az Úr!

Pedig a Biblia tulajdonképpen az elhívással kezdődik: Isten előhívja, előszólítja a semmiből a létet. A nem létezőnek azt mondja: „Legyien!”, és az lesz.

Elgondolkodtató és félelmetesen csodálatos: micsoda hatalom van Isten szavában! Ő az Úr, akinek minden és mindenki enged! Hogyan állok az elé a Jézus elé, akiről azt vallja a Szentírás: „Bizony, ötöle, őáltala és őreá nézve van minden: övé a dicsőség mindörökké. Ámen.” (Róm 11,36)? Az elhívásból fakad az ember felelőssége is: Isten

megszólít, az ember felel: „felelős”. Nyelvünk, szavaink még őrzik annak valóságát, amit kultúránk már rég a feledés homályába száműzött.

Hivatásunk, a munka, „amiért megszülettünk”, „ami ránk van szabva”, „amiben életünk kiteljesedik” – az Elhívó és az elhívás felfedezésével kezdődik. Új teremtéstörténet ez: a Szentlélek

által Isten gyermekeivé leszünk. Istentiszteleti és nem munkaügyi kérdés ez elsőrenden. Ennek sorrendiségét nemcsak megélni, de megőrizni is fontos. Egyrészt azért, hogy az, aki újjászületett, Isten embereként legyen jelen a munkahelyén is. Másrészt azért, hogy a munkánk és még inkább a hivatásunk (!) ne váljon bálványá, ami maga alá gyűr, és pusztító erőként felülír mindent. Az istentisztelet elsősége védelmet jelent a munkánkkal szemben. Mindig figyelmeztető jelzés, ha valaki munkája vagy a tanulás miatt „nem teheti meg”, „nem engedheti meg magának”, hogy a vasárnapi istentiszteleti közösség részese legyen...

Mit jelent a gyakorlatban Isten elhívott gyermekeként dolgozni? Új történetet, új perspektívát, új erkölcsiséget, új motivációt.

Új történetet, mert már tudom, hogy az életem, a hivatásom és a munkám is Isten jó tervének része – szemben minden más rivális történettel, ami a sikerben, a karrierben, az elismertségben, a gyarapodásban, a túlélésben, vagy a „buliban” találja meg önmagát és munkájának értelmét.

Új perspektívát, mert képes felfedezni a leghétköznapibb tevékenységben és élményben is Isten jelenlétét, ugyanakkor szabad felvállalni a szentség, azaz az Istenhez tartozás különbségét is ugyanott. Olyan ez, mint amikor a munkahelyen kimegy a főnök, és mindenki visszavesz a tempóból, rászólva a református munkatársukra is: „Minek dolgozol, hisz nincs itt a főnök!” Mire az tovább dolgozik, mert: „Az én Főnököm, most is itt van!”.

Új erkölcsiséget, azaz új jellemvonásokat, mert Isten Szentlelke Jézus-képű emberekké formál minket, akiket az Ő szeretete, igazsága, kegyelme és jelenléte határoz meg. Így szabadulunk fel a hálaadásra az aggodalmaskodás helyett, a nagylelkűsége a számító garaszkodás helyett, az egyenességre az ügyeskedés helyett.

Új motivációt, hiszen a munka végre nem az önbiztosítás és önigazolás eszköze lesz azáltal,

hogy Jézusért belépünk Isten nyugalmába. Nála otthon vagyunk, és már nem azon kell kétségbeesve dolgoznunk, hogy valamiből ki ne maradjunk (FOMO)!

Akkor minden munka lehet hivatás is? Ha mi a munkahelyünkön is Isten elhívott emberei vagyunk, akik ott is Vele, Neki és az Ő dicsőségére igyekeznek élni, hogyan másként tudnánk dolgozni, mint hivatásszerű felelősséggel? Általa van szabadságunk beilleszkedni és kívülről maradni, engedelmeskedni és ellenállni, maradni és váltani.

Harmathy András
gyülekezeti lelkipásztor

Dsida Jenő: Az utcaseprő

Hajnal. Dudolva ballagok
hazafelé sok apró-cseprő
dallal szívemben. Rámköszönsz,
te szegény, piszkos utcaseprő.
Oly tisztességtudón köszönsz,
míg körülted porzik a reggel:
egyszerre csordultig telek
alázattal és szeretettel.
Megállok és elnézem soká
zsíros, barázdás arcodat,
gémberedett, nagy kezedet,
torzonborz sárga bajszodat
fölötte a pálinka-gőzzel.
...Őt látom most, a mennyeit
benned, ó rongyos utcaseprő,
ki sepred a föld szennyeit,
ki világ bűnét elveszed
és jó vagy minden emberekhez...
Testvér, ha az üdvösségre jutsz,
rólam el ne feledkezz!

Jézus nyomában

Személyes vallomás elhívásról és követésről
„Akkor Jézus ezt mondta tanítványainak: Ha valaki én utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem!”
 Mt 16,24.

Fiatalkoromban kerestem a hivatásom. Apukám és a tanáraink nagyon szerették volna, ha tanár leszek. Én színész akartam lenni, valami komikus, nevetető. Sok minden lehettem volna, de nem lettem se színész, se tanár; Jézus követője lettem.

Mikor először hallottam meg Jézus hívását, hogy kövessék őt, nagy vágy támadt a szívemben, hogy Neki szolgáljak. Tudtam, hogy akár milyen foglalkozást is választok, én mindenben, mindennel Uramat és Megváltómat akarom dicsérni. Így, mikor éreztem a hívást a teológiára, nem is lelkésznek készültem. Mikor kérdezték, hogy lány létemre hogyan leszek lelkész, azt válaszoltam: én Isten főállású szolgálója szeretnék lenni a nap huszonnégy órájában. Ezért tanulok, erre készülök.

Először úgy képzeltem, hogy én egyedül leszek majd lelkész, önállóan. Aztán miután egy műszakis fiú megkérte a kezem, úgy gondoltam, milyen jó, hogy lesz egy társam a szolgálatban. És mikor ez a kedves fiatalember is meghallotta Isten hívását a lelkészi pályára, annak is örültem, hogy én lehetek az ő segítőtársa.

Néhány évig lelkészként szolgáltam: prédikáltam, temettem, bibliaórákat, hittanórákat tartot-

tam, táborokban 30-40 emberre főztem, családokat látogattam. És aztán sorban születtek a gyerekek. Persze, akkor is volt szolgálatom – baba-mama kör, gyermek-istentisztelet, még prédikáltam is olykor –, lelkész voltam akkor is, de sokkal inkább azt éreztem, anya vagyok. Volt egy pont, a negyedik gyermekünk születése előtt, mikor világosan tudtam, éreztem, hogy most ebbe a hivatásba kell beleállnom. Igen, anya vagyok. De akkor mi van a korábbi elhívással, mikor Isten lelkésznek hívott? Annyi ajándékot kaptam hozzá, hogy tudjam végezni, és most „csak” anya vagyok?

Közben szépen felépült egy gyülekezet, mi csak ámulva figyeltük, ahogy Isten munkálkodik. És jött egy hívás Szentendréről – én ezt a hívást sokkal magasabbról, az Úrtól vettem, így is volt. És itt megint lelkész lettem. Persze, továbbra is anya voltam, de lelkészként is, sőt tanárként is szolgálatba állított a Mester. Sok mindent csináltam: prédikáltam, bibliaórákat, hittanórákat tartottam, áhítatokat írtam és csendesnapokat szerveztem...

Aztán jött egy újabb hívás, lelkésznek készülő fiatalok között szolgálni, az ő lelkészükhöz lenni... És akkor most mi leszek? Lelkész, anya, tanár, szervező, barát, egy hang, egy kút, „utasító”?

Mi vagyok? Ki vagyok? Az, amire valamikor régen elhívott Jézus, hogy kövessék Őt, és legyenek főállású szolgálói a nap 24 órájában.

Harmathy Andrásné Ágota

Gondolatok a hivatásról

Dobráter Janka vagyok, a Károli Hittudományi karának végzős teológus hallgatója, és jelenleg a hatodéves gyakorlati évemet tölthetem itt, a református gyülekezetben.

Fotó: Tóth András

az úgy azonban, hogy addig halogatjuk Isten ötletét az életünkre nézve, hogy egy idő után rá kell jönnünk: amit Ő kínál, az nem egy opció a sok út közül, hanem az élet egyetlen útja számunkra.

Azt hiszem, leghitelesebben Isten tudná elmesélni az elhívásom történetét, de ez a feladat most kivételesen nekem jutott. És rögtön meg is kell vallanom, hogy nekem mindig voltak „jobb” ötleteim, mint Neki: a circuszi artistától kezdve az állatmentőig, a festőművészig valahol Párizsban mind akartam lenni. Van

Így bár már kamasz koromban éreztem a hívását a teológiára, inkább csináltam minden mást: leérettségiztem, Angliába költöztem, majd itthon egy grafikusképzésen vettem részt. Ez valószínűleg még sokáig így mehetett volna, ha meg nem állít, és el nem söpör egy súlyos depresszió, amiben mindent meg kellett kérdejeleznem, amiben valaha hittem, és amiben aztán egészen az önbántalmazásig eljutottam – ide vezetett végülis az én „utam”. És Isten mégis itt, akkor látta meg bennem a fantáziát, amikor már én magam sem... Valóban nem kellett mást tennem, csak „veszteg” maradnom, és végignézni, ahogyan Ő harcol értem. (2Móz 14,14) Azt hiszem, nem az volt a lényeg, hogy teológiára menjek, hanem az, hogy ahova megyek, ott Őt dicsőítsem. Az elhívása valójában „meghívás” volt, amire én, annyi év után, végre hálával mondhattam igent. Az a vágyam, hogy úgy formáljon a hatodév alatt is, hogy ezt az igent újra és újra őszintén ki tudjam mondani, bármerre is hívjon.

Munka mint hivatás. Gyerekként úgy gondoltam, hogy ez annyit tesz, hogy nem tudok elfáradni, és a végtelenségig tudnám csinálni. Hamar rá kellett jönnöm, hogy ez a való életben azért nincs így. Akármennyire is szeretem, amit csinálok, elfáradok benne, és néha egyáltalán nincs hozzá motivációm. A mostani munkahelyemen – építkezéseken dolgozom, vezető szerepkörben – sincs másképp. Ráadásul a 23 életévemmel igencsak az átlagéletkor alatt vagyok. A hitemről nem is beszélve, hogy ebben a közegben nemigen talál az ember testvért. Az alapvetően is verejtékes munkát még ezek is nehezítik.

De hogy miért szeretem még így is a munkám? Mert tudom, hogy Isten hívott most ide, és nem egyedül kell helyt állnom, az Ő áldása kísér nap mint nap. Már maga az, hogy felvettek ide, ilyen könnyen és ilyen fiatalon egy vezetői pozícióba, azt is Neki köszönhetem. De Isten hogyan használ ebben a környezetben? A kisebb megnyilvánulásokon keresztül, hogy például feszült helyzetekben sem szólok emelt hangon a kollégákkal. A

beszélgetésekben, amikor kérdeznek a hitemről, hogy ez tulajdonképpen micsoda, és hogy őszintén tudok szólni Istenről, a kegyelemről. Hogy nekem nem az a természetes, mind szórakozás, mind párkapcsolati téren, mint mindenki másnak. Tudom, hogy messze van még, míg nyugdíjba megyek, de örülök, hogy akárhol helyezkedem el, tudom, hogy Isten mellettem lesz!

Áldás, békesség!

Harmathy Dániel

Sikolya Zsolt hosszú évtizedek óta aktív, szolgáló tagja gyülekezetünknek, negyvenéves presbiteri szolgálattól huszonhét évig volt gondnokunk. Fáradhatatlan a feladatok ellátásában, legyen az a gyülekezet vezetése, lektorálás, vagy éppen fizikai munka, mellette rendkívül aktív „civil” foglalkozásában is. A hivatással kapcsolatban kérdeztem.

- Mit jelent Önnek az a szó, hogy „hivatás”?

Számomra olyan tevékenység, amit belső készítésre végzünk huzamosan, akár egy életem át is. Ez a belső készítés akkor szokott kialakulni, ha érezzük, hogy valamiben kimondottan jók vagyunk, ki tudunk bontakozni, esetleg maradandót tudunk alkotni. A hivatásunk lehet szolgálat, ha mások (is) élvezik munkánk gyümölcsét, akikkel valamilyen szeretetkapcsolatban is vagyunk. A hivatás „minősített esete” az elhívás vagy küldetés, ami Isten kiválasztó szeretetére ad választ valami korábbi hátrahagyásával és valami új elkezdésével.

- Érezte-e az Úr vezetését, a hivatása megtalálásában?

Tizennyolc éves koromban két hivatás között vívódtam, végül valakitől kaptam egy gondolatot, hogy mi alapján válasszak közülük. Bár hitben jártam, akkor még úgy véltem, hogy az az én döntésem volt, és a segítséghez is véletlenül jutottam. Érnie kellett még a hitemnek, hogy meglássam a véletlen és a saját döntésem mögött az Úr gondoskodó kegyelmét. Amikor sok évvel később Szentendrére költözve azt a Bolyki Jánost találtam itt lelkipásztorként, aki az ifjúsági lelkész volt a Szabadság téren konfirmálásom idején, és aki 1977-ben presbiteri szolgálatra hívott, már tudtam, hogy ez több, mint egy „második hivatás”: ez elhívás, ami biztosan nem embertől, hanem a Mindenhatótól érkezett.

- Lehet-e a munkában is Istennek szolgálni, illetve hozzá vezetni azokat, akik még nem ismerik az örömhírt?

A presbiteri szolgálatra mindenki úgy tekint, mint amivel az Úr dicsőségére szolgálunk. A „civil” foglalkozás esetén ez már nem ennyire egyértelmű. Nekem pl. nem volt konkrét tapasztalatom arról, hogy világi munkám során bárkit is hitre térítettem volna. Lehet, hogy nem jól tettem, de ilyen direkt szándékkal nem fordultam egyik munkatársam felé sem. Arra viszont élénken emlékszem, amikor a hetvenes években ilyesmit mondott nekem a munkahelyi párttitkár: Sikolya elvtárs, maga olyan rendes ember, kár, hogy vallásos, és ezért nem lehet köztünk. Később, a rendszerváltozás után, már több alkalmam volt a hitemről beszélni a munkatársaimnak. De hogy kiben milyen talajra hullottak ezek a beszélgetések, azt nem tudom. Nem mindenkinek vannak „hittérítő” adottságai,

nekem biztosan nincsenek. Fontos azonban, hogy ez az ige vezéreljen minket akár világi, akár egyházi hivatásunkban: „Ne látszatra szolgáljatok, mintha embereknek akarnátok tetszeni, hanem Krisztus szolgálóiként cselekedjétek Isten akaratát...” (Ef 6,6)

- Hogyan lehet felismerni Isten akaratát a hivatásunkra nézve?

Ne gondoljuk, hogy Isten mindig félreérthetetlenül közli tervét. Ne higgyük, hogy ha bizonytalanok vagyunk hivatásunkat illetően, akkor csak fohászkodnunk kell, vagy fel kell ütnünk a Bibliát, és már meg is van a megoldás. Ahogy az embernek idő kell ahhoz, hogy felismerje korlátait, ahhoz is idő kell, hogy ráébredjen lehetőségeire. Sokszor kitartóan kell figyelni a Szentlélek hangjára, időt kell hagyni, hogy megerősödjön bennünk a bizonyosság Teremtőnk akaratáról. A szőlőmunkások között is voltak, akikhez már reggel, de voltak, akikhez csak délután ért el a Gazda elhívása. De ami a legfontosabb: a bérük mégis ugyanaz volt. (Mt 20,1-16) És azt se feledjük, hogy Isten mindenekelőtt nem munkálkodásra hív el, hanem arra, hogy Hozzá tartozzunk, Vele éljünk.

Wieland Brigitta

Fotó: Tóth András

Igazgatói bemutatkozás

Hálásan tekintek vissza arra az útra, amelyen az Úr kísért végig eddigi életem során, és amely most a Szentendrei Református Gimnázium igazgatói székébe vezetett. Nem gondoltam volna, hogy egy nap egy iskola élére kerülök, hiszen eddig nem voltak ilyen ambícióim. Életpályám fontos mérföldkövei talán előrevetítették ezt a felelősséget, de sosem tudatosan készültem rá.

Huszonhat évvel ezelőtt Szege-den kezdtem meg tanári pályafutásomat, de az elhivatottság csak később mélyült el igazán bennem. Ezután két évet töltöttem Angliában, az ott szerzett tapasztalatok nemcsak szakmailag formáltak, hanem megerősítették bennem a hitet is, hogy Isten vezetésével bárhol megtalálhatjuk a helyünket és küldetésünket. Budapestre visszatérve, a Lónyay Utcai Református Gimnáziumban dolgoztam másfél évtizeden át. Itt tanárként és igazgatóhelyettesként egyaránt alkalmam volt megtapasztalni, hogyan lehet egy egyházi iskola közösségének szellemiségét és értékeit a mindennapi munkába integrálni. Az évek során egyre több feladatot és felelősséget bízta rám, ezeket mindig igyekeztem a legnagyobb odaadással végezni, és mindegyik hozzájárult ahhoz, hogy egyre jobban megértsem: a vezetés szolgálat.

Amikor először jártam a szentendrei Refiben, rögtön éreztem valami különlegeset. Az itt tapasztalt szeretet és kedvesség mély benyomást tett rám, és már akkor úgy éreztem, hogy ha valaha egy iskola igazgatója lennék, azt pontosan ilyen légkörben szeretném megvalósítani. A következő szeptemberben már itt kezdtem a tanévet, és maradtam is újabb öt éven át. Most egy kétéves, a Baár-Madas Református Gimnáziumban tett kitérő után kerültem vissza mint igazgató.

Célom, hogy iskolánkban a keresztyén értékek és a szakmai kiválóság egyensúlyban legyenek, és hogy minden diák, tanár és szülő érezhesse az Úr szeretetét és gondviselését. Hiszem, hogy munkatársaim segítségével egészséges, lelkiileg gazdag, támogató iskolai közösséget tudunk formálni.

Kérem a gyülekezetet, hogy kísérjék munkánkat imáikkal, hogy együtt építhessünk egy olyan iskolát, ahol a hit, a tudás és a közösség ereje határozza meg mindennapjainkat.

Hörömpő Zsuzsanna

KEHELY

A Szentendrei Református Egyházközség kiadványa

Honlapcím: www.szre.hu

Felelős kiadó: dr. Harmathy András lelkipásztor

Főszerkesztő: Wieland Brigitta

Szerkesztők: Aladi Lili, Kiss Klaudia

Lektor: Sikolya Zsolt

Tördelő: Kereszti Csilla

Gyülekezeti használatra, ingyenes terjesztésben.

„Együtt kell, és jót!”

„1988-ban szereztem tanári diplomámat Szegeden, matematika-kémia szakon. A tanítást Dunabogdányban kezdtem rögtön osztályfőnökként. Két év elteltével Pomázra kerültem, ahol igazgatóhelyettesként tevékenykedtem 1999-ig. A következő tanévben a Szentendrei Református Gimnázium egyik alapító tanáraként folytattam hivatásomat.” – Kedves János, ezekkel a sorokkal kezdődik a gimnázium honlapján olvasható bemutatkozásod, melyet mintegy huszonöt éve fogalmaztál meg. Tanári munkádra hivatásként utaltál már évtizedekkel ezelőtt is, és mindannyian elhivatott, Istenre figyelő embernek ismerünk. **Hogyan szólított meg Isten az életedben, és hogyan hívott el a tanári pályára?**

Felnőttként keresztelkedtem és konfirmáltam. Visszatekintve érzem, hogy Isten mindvégig a karjaiban hordozott. Amikor például általános iskolásként egy osztálytársammal a helyi paphoz beszőktem. Vagy a főiskolán Szegeden, amikor egyik tanárral beszélgetve kaptam az útmutatást, hogy „János! Magát szereti az Isten!” Aztán amikor megismerkedtem a feleségemmel, Tündével, és itt Szentendrén a mi gyülekezetünkben hallottam dr. P. Tóth Béla tiszteletes úr igehirdetéseit. Meghallottam és megértettem a hívást. Isten végig a karjaiban hordozott már akkor is, ahogy azt a *Lábnymok a homokban* című kis történetben olvastam egykor, s amit azóta is a szívemben hordozok. A hivatásomat is Ő hozta elém. Küldött példaképeket, tanárokat, akiktől a tanítás iránti izgalmat, szeretetet tanultam meg. Aztán társakat, lelki vezetőket, akik a hitemben való növekedésben együtt voltak és vannak velem.

A hivatás egyben küldetés is. Miben láttad a tanári küldetésedet?

Nagyon sok dalszöveg megragad a fejemben. Egyik ilyen a *Gömb* című dal, melynek központi gondolata, hogy „együtt kell valami jót csinálni!” Hát, együtt kell és jót! Ez az együtt és a jót

az, ami motivál a mai napig. Ezt igyekszem továbbadni diákjaimnak és vezetőként a munkatársaimnak is.

Hivatásod tizenöt éve fordulatot vett. Napi szintű tanítói tevékenységed a háttérbe szorult, igazgató lettél, ami ambiciózus vállalás, vagy... ez is isteni hívás volt számodra?

Nem volt kérdés számomra, hogy isteni hívás és küldés, ami előtt állok. Egy új keresztyén iskolát alakítottunk ki. Akikkel együtt csináltuk, mind egyet akartunk. Egy nagyszerű iskolát, ahol a ránk bízottakat Istenhez vezetjük, és emellett magas szintű tudást adunk át nekik. Amikor tizenöt évvel ezelőtt dr. P. Tóth Béláné Zsuzsától átvettem az iskola vezetését, azt a lelkületet vettem át, amelyet kezdettől fogva az iskola külső-belső kiépítésében megéltem. Ebben a folyamatban Isten áldott gondoskodása mindig velem volt. Hálás vagyok azoknak, akik támogattak a döntésem meghozatalában.

A mai napig mellettem maradtak, és segítettek az úton, még akkor is, ha időközben nyugdíjba vonultak is.

Miként érkezett az Úrtól a megszólítás, a hívás az új szerepkörbe?

Az Úrtól a megszólítást 1999-ben kaptam, amikor elhívott, hogy állami iskolából egyházi iskolába lépjek. Azóta a vonat robog, akár egy mágnesvasút. Szoktam is mondani, hogy erre a vonatra felszállni menet közben nagyon nehéz. Két tanév között ugyan kicsit lassít, de utána újra az 500 km/h sebességgel halad tovább. Az új szerepkörben tehát nem új vonatra, hanem másik ülésbe kellett átszállni, miközben robogtunk. Figyeltem a lámpákat, a váltókat, hiszen voltak ilyenek. A kormányt kellett átvenni és továbbvinni. Figyelve Istenre, a kor kihívásaira, a változásokra, ami nem egyszerű feladat.

Fotó: Tóth András

A gimnázium átalakult nyolcévnyolc éves iskolává, a diákok és tanárok száma többszörösére nőtt.

Említenél néhányat a legnagyobb kihívások közül, amelyekkel szembe kellett nézned mint intézményvezető?

Sok volt, és a felsorolásukra nem is vállalkoznék. Egy igazgatónak a nap során csak egy folyosói útján is legalább öt konfliktust kell megoldani. Ez jó, hiszen azt jelzi, hogy szükség van rá, és bátran mernek is hozzá fordulni. Ugyanakkor viszont valóban nagy feladat. Az oktatási rendszer egy állandóan változó folyamat. Folyamatosan figyelni kell az új jogszabályokra, a gazdasági egyensúlyra. A jogszabályokat alkalmazni és alkalmaztatni kell. A generációváltás folyamata felgyorsult. Az információs technológia berobbant az oktatásba. Ezek mindegyikére oda kell figyelni. Az informatika amellett, hogy korszerűsít, egyben óriási többletterhet is ró a pedagógusokra. Mellette az infrastruktúra is fontos. Legyen elég terem, legyen szakos ellátottság. Új szárny építésébe belevágni, tantermeket átalakítani, hibákat elhárítani, tantestületet kibővíteni és a fluktuációt kezelni. De, aki kerékpárra ül, az tudja, hogy mindig van szembeszél/menetszél. Mindig lesznek gondok, lesznek nehéz helyzetek, amiket meg kell oldani. De ahogy olvashatjuk: „Minden gondotokat őreá vessétek, mert neki gondja van rátok.” Ezt éreztem is.

Hogyan adott erőt Isten, és mi jelentett örömet számodra a nehézségek idején?

Hadd válaszoljak egy énekkel: *Hinni taníts, Uram, kérni taníts!* Mindennap el lehet kérni az erőt az Úrtól a feladatokhoz és a kihívásokhoz. Ezt tesszük mi magunk, és ezt adjuk tovább a diákoknak az iskolában is.

Mégis, mi módon éreztem az erőt, a támogatást?

Hadd osszak meg egy családi történetet. Még hét-nyolc évesek voltak a gyermekeink, amikor a Mátrában nyaraltunk. Egy lápos részhez érkezünk a túránk során, amikor elhangzott tőlem egy mondat, amit azóta is emlegetnek a gyermekeim. Amikor a süppedős részen mentünk át, én futottam és azt kiabáltam nekik, hogy „Ne

állj meg, ne állj meg!” Na ezen sokat nevetünk azóta is... Mégis, sokszor a megállás és a visszatekintés az, ami erőt adott. Minden tanévzáró értekezleten visszatekintettünk tanártársaimmal az útra, s akkor láttuk, hogy megérte a sok erőfeszítés, és mondhatjuk, ahogy a gyerekekkel a tanítási nap végén is szoktuk mondani: „Áldjad, lelkem, az Urat, és egész bensőm az ő szent nevét! Áldjad, lelkem, az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled!”

Augusztus elsején „átadtad a stafétát” az iskola új igazgatójának, Hörömpő Zsuzsának. Ahogyan érdekelt az elhívásod erre a tisztségre, érdekel az is, miként „tudatta” veled Isten, hogy már nem iskolavezetőként számít rád, hanem újra a gyermekek közé küld a tantermekbe?

Apró, de meghatározó jelek voltak ezek. Az egyik: az iskola vezetése hatalmas felelősség, és folyamatos koncentrációt igényelt. Hálás vagyok Kun Csabáné és Kuzma Márta igazgatóhelyetteseknek, hogy végig kitartottak mellettem. Nélkülük nagyon nehéz lett volna. Ahogy a szülők nélkül is nagyon nehéz lett volna. Olyan szülőket ismertem meg, akikkel öröm volt együtt dolgozni. Persze voltak vitáink, ahogy az egy rendes gyermeknevelésben lenni is szokott, de ezeket mindig igyekeztünk megoldani. Ha valamit mégsem sikerült, azért bocsánatot kérek. Nagyszerű iskola a Szentendrei Református Gimnázium. Úgy érzem, hogy most egy új lendületet kell venni. Ehhez új vezetésre és friss gondolatokra lesz szükség. Másrészt pedig, mindig is nagyon szerettem tanítani. Mindig feltöltött, és erőt adott. A következő időszakban szeretnék visszatérni a tanításhoz, és sokkal több időt tölteni az osztályterekben. Természetesen az iskolavezetést tanácsaimmal (amennyiben szükség van rá) továbbra is támogatom.

Az iskola honlapjáról idézett bemutatkozómon vége ez: *„Büszkeségeim a gyerekeim: lányom (Nikolett) és két fiam (Tamás és Boldizsár)”* Az évek során öt unokával áldott meg minket az Úr. Szeretnék minél több időt velük tölteni feleségemmel, Tündével együtt, aki mindig támogatott igazgatói munkámban. Végül köszönöm mindenkinek a mosolyt és azt, hogy sokan rám köszönnek az utcán: Áldás, békesség!

Sipos Dávid

Generális vizitáció

Fotó: Tóth András

A testvéri közösség, amibe Jézus von be minket, nincs meg találkozás, megértés, figyelem, meghallgatás, szolidaritás, iránymutatás és engedelmesség nélkül. De egyházunk intézményes léte miatt is fontos, hogy a lent és a fent, a kicsi és a nagy rendszeresen találkozzon egymással. Mert a közösség alapértéke református hitünknek és életünknek.

Gyülekezetünk történetében három olyan alkalom volt eddig, hogy az egyház vezetősége, a püspök és kísérete ellátogatott Szentendrére. A korabeli híradások alapján mondhatjuk, ez a mostani negyedik vizitáció más volt.

Illeszkedhettünk volna elődeink sorába, és szép ünnepi műsort állíthattunk volna össze, bemutatva gyülekezeti életünk sokszínű gazdagságát. De az most valahogy hamis lett volna, mert szükséges, hogy „az igazat mondd, ne csak a valódit”. Ezért aztán a program megfordult, az istentisztelet előtt átadtuk a szót püspök úrnak, hogy egy beszélgetés keretében ő adjon számot a „kegyelmi ügy” hullámveréséről, ami őt magát is megrángatta, és vele együtt egyházunk társadalmi megítélését is. Most erről kellett szólnia a találkozásnak.

Négy lelkipásztorral és házastársaikkal, majd a presbitériummal. A záró-istentiszteletet követő szeretetvendégségen pedig bárki odaléphetett

püspök úrhoz, hogy személyesen is váltson vele szót. Igen, ez a nyíltság, a készség a számadásra, a személyes küzdelmek és meglátások megosztása kétségkívül értéke volt ennek a találkozásnak, megkülönböztetve ezt a mostani alkalmat minden eddigi vizitációtól. De az azóta eltelt idő távlatából azt is el kell mondanunk, hogy bár fontos és jó volt ez a találkozás, de nem sikerült gyülekezetünk minden tagjának lelki békéjét helyreállítani.

Reformátusnak lenni mégis mindenekelőtt hitvallási kérdés. Azaz nem azon múlik Istenhez és az egyházhoz való tartozásunk, hogy itt és most mi az igaz, mi a valódi, és mi nem az, hanem hogy az Úr mit mond nekünk igéjében az igazságról, a jelen és az eljövendő valóságról. E tekintetben ez a generális vizitáció elérte célját: egyértelművé tette, hogy aránytalanul sokat foglalkozunk (kritika, mentegetés, védekezés ...) társadalmi helyünkkel, szerepünkkel és megítélésünkkel. Az egyház szabadságának forrása a szólásra és a szolgálatra a Szentlélek Úristennel való közösségünk. A mi erőnk, bölcsességünk forrása nem is bennünk, hanem Benne, Jézusban van. Ideje tehát megtérnünk az önmagunk körül forgásból, hogy Isten emberei lehessünk a magyar társadalomban, városunkban.

Harmathy András, gyülekezeti lelkipásztor

Timár Pál, édesapánk

Hiába ért véget kilencvennégy esztendővel a földi út, mégis használhatjuk életünk végéig ennek a kapcsolatnak a szép kifejezését. Különös megtapasztalni azt, hogy egy élet hazaköltözésével – ahogy ezt az utat ő emlegette az utolsó napokban –, nem ért véget mindaz, amit Isten rábízva elvégzett, hanem oly sok minden érlelődhet még tovább a következő nemzedékben.

Szabó Dániel írta róla: *„Valaki messziről jött, és átment közöttünk, mély nyomokat hagyva a szívünkön és az egész valónkban”.*

Az ember után sokféle örökség marad. Kézbe vehetem a könyveit, a zenei gyűjteményét, Bach zenéjének összegyűjtött és általa könyvé szerkesztett szöveganyagát. Megsimogathatom hegedűjét, amelyen valamikor a debreceni zenekarban hegedült. Nézem a finom sakk-készletét, papírvágóját, amit maga faragott. És csodálom az itt hagyott gépén a rendet, a táblázatokat, a rendszert, amely olyan jellemző volt életére.

Lelkét fiatalként megragadta az ébredés, és bár hívták teológiára, de mégis közgazdász-

nak készült. A Bibliájával indult a marxista egyetemre. Első lapjára írta: *„Szívembe rejtetem a te beszédedet, hogy ne vétkezzem ellened”* (Zsolt 119,11). Az ötvenes években mindez választóvonalá lett életében. Isten vezette, és tette határozott hitvallóvá, hogy tudjon hátat

fordítani mindannak, ami számára járhatatlan lett volna! Rövid ott töltött idő után – hitét megvallva az egyetem vezetése előtt – indult Sárospatakra, a teológiára. Majd egy exodus után (1951) - diáktársaival az állami döntéssel és hatalommal is szembeszállva – újra szülő-

földjén, Debrecenben tanulhatott. Személyiségében mindvégig meghatározó volt az, hogy debreceni. Körülvette a város református kezesztyén lelkesége, szellemisége. Nagy élmény volt már 1941-ben kisdiaökként belépni a kollégium kapuján. Elemi iskola, tanítóképző, majd a teológia. A falakról híres diákok és tanárok

emléktáblái néztek rá, és a felszólítás: „*Orando et laborando*”.

Idős korának utolsó szakaszában vasárnaponként a nagytemplomi igehirdetések online közvetítését nézte, majd délután a szentendrei istentiszteletet.

„*Ahogy múlnak az évek, egyre inkább látom, hogy a kegyelem jobb és több mindennél, mert a földi*

élet múlandó, de az Isten kegyelmi ajándéka az örök élet. És kegyelme mindig, minden helyzetben elég.” – írta önéletrajzában.

Szüleink élete és példája a mi életünknek is gyökerei és iránymutatói. Láthattuk, hogy velük volt az Úr.

Egymásban társra találva neveltek minket. A nehezekben is tudták, hogy „*aki az eke szarvára teszi a kezét*”... annak tovább kell mennie. Ahogy mondták – és de sokszor elmesélték –, megfényesedett számukra az Ige: „*Keressétek először Isten országát... és ezek majd megadatnak néktek.*” Az Úr gondoskodik. Életünket végigkísérte az Istenhez és a szolgálatukhoz való ragaszkodásuk és a sok csoda, amiből bizonyosságok fellegei fedtek be minket. Édesapánk vállalta – maga mögött hagyva jobbnak tűnő lehetőségeket – „*az Isten népével együtt a szenvedést*” (Zsid 11,25).

Nagykálló, Miskolc, Felsőkelecsény, a környező piciny falvak kedves népével, majd a régi magyar falu, Átány. Nyugdíjas éveikben Pilisszentlászlón, gyermekeik között éltek, gondozva a faluban létrehívott kis közösséget.

„*Valaki messziről jött*”. A 20. század – szívünkben mindmáig kérdésként jelenlévő – üldöztetéséből, gyermekként a munkatáborok árnyékából, a megaláztatásból és a családi veszteségekből. Egy eltorzult világból érkezett oda, ahol a kiválasztás különös titkát élhette meg: Isten kiragadta, és jó hírt bízott rá!

Diáktársai annak idején *Ászának* hívták, és mi is részesei voltunk ennek a valóságnak, igen... „*szíve teljesen az Úré volt egész életében.*” (1Kir 15,14). Legyen áldott érte az Örökkévaló, a Jézus Krisztus által!

Timár Gabriella Ulla
Pilisszentlászló

Könyvajánló

Tom Nelson "Munkára teremtve" című könyvének központi gondolata, hogy keresztyénként nem engedhetjük meg magunknak, hogy munkánkat és hitéletünket függetlenítsük egymástól, ezzel egyfajta szakadékot képezve a vasárnap és a hétköznapok között. A könyv gondolatokat ébreszt azzal kapcsolatban, hogyan élhetjük meg munkánkat istentiszteletként, illetve rávilágít arra, nem csak a "keresztyén főállású" tevékenység lehet Istennek tetsző hivatás, bármely hétköznapi szakmában örömet leli az Úr, ha azt képesek vagyunk neki szánni, és az Ő dicsőségére végezni. Különösen tetszett, hogy a szerző példaként magát Jézust is hozta, aki földi élete során éveken keresztül asztalosként dolgozott. Ezzel rámutatva arra, hogy amennyiben Jézus

most jönne el közénk a földre, akár az én teljesen átlagos szoftverfejlesztői munkámat is végezhetné.

A fejezetek végén található bizonyágtételekben egy-egy keresztyén ember történetét olvashatjuk, amelyeken keresztül gyakorlati példákat is láthatunk arra, hogyan lehet megélni az Istennel való kapcsolatot a hivatásunkban is, és hogyan válhat ez a körülöttünk élők javára, ezáltal Isten dicsőségére. Bátran ajánlom a könyvet akár pályaválasztás előtt állóknak, akár régóta dolgozóknak, mert úgy gondolom, mindannyiunknak szüksége van arra, hogy halljunk arról, hogyan is viszonyul Isten a munkához, és mi hogyan kapcsolódhatunk foglalkozásunkban is Őhozzá.

Váczai Samu

Vers

Reményik Sándor: Utolsó munkás

A nap leszáll, és szőlőhegyed ormát
Aranyozza az alkony, Istenem.
Munkásaidat látom fenn mozogni,
Apró bogárcák, serény hangya-népek,
Ki kapál, ki vesszőt metsz, ki szüretel.
Munkálkodjatok, míg nappal vagyon:
Mondtad s elküldted mindannyiokat.
Mentek. Ki hajnalban, ki délelőtt, ki délben.
Verejtékük hullt zord szőlőhegyedre,
És felszállt áldozati páráként
S virágillat lett: édes öntudat
És boldog, tiszta lelkiismeret.
Hogy sűrögnek ott fenn a hűnyó napban,
Aranyként csillan szürke hangya-testük,
Már készülődnek lassanként haza, -
Egy óra még, és itt van a sötét.

Sötét, sötét: hogy száll a szörnyű szó,
Éjszaka: hogy suhognak szárnyaid,
Mily félelmes vagy, mily irtózatos,
Még annak is, ki dolgozott napestig,
Hát még annak, kit elhagyott a hajnal,
És elhagyott a délelőtt s a dél
S kit a hanyatló nap is így talál:
Hivalkodva és haszontalanul.

Álltam valami messze piacon,
És tarka rongyként ráztam lelkemet,
Így tűnt a hajnal, így futott a dél,
És így jött rám a késő alkonyat.
Utolsó munkás és utolsó óra -
Most itt állok a szőlőhegy tövéen,
Napszámodba szegődnék, Istenem.
Egy óra még, és itt van a sötét.

Ezt az utolsó órát add nekem.